

Zeemansliederen

H.C. Juta

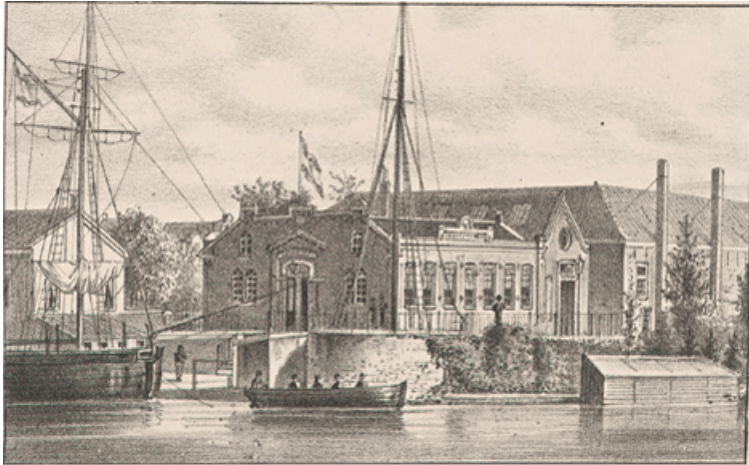
bron

H.C. Juta, *Zeemansliederen*. A.W. Sijthoff, Leiden 1876

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/juta002zeem01_01/colofon.php

© 2014 dbnl

Ferme jongens en kloeke mannen van 's Rijks Zeemacht, die uw eerste onderricht te Leiden hebt genoten, u bieden wij dit bundeltje liederen aan. Moge het u menig vroolijk oogenblik verschaffen; uwe gedachten van tijd tot tijd terugvoeren naar de kweekschool, en u de welgemeende raadgevingen voor den geest brengen, welke gij daar hebt ontvangen; dit is de hartelijke wensch van de

Commissie van oppertoezicht en beheer

Dr. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

Dr. M.J. DE GOEJE.

H.C. JUTA.

Mr. C.H.P. KLAVERWIJDEN.

Th.M. ROEST.

GUALTH. KOLFF.

E.J. HOOS.

De opperschipper

J. DE VOGEL.

Uitgereikt:

LEIDEN, 187 .

Volkslied.

Wien Neêrlandsch bloed door d' ad'ren vloeit,
Van vreemde smetten vrij,
Wiens hart voor Land en Koning gloeit,
Verheff' den zang als wij;
Hij stell' met ons, vereend van zin,
Met onbeklemd borst,
Het Godevallig feestlied in
Voor Vaderland en Vorst.
Voor Vaderland en Vorst.

Bescherm, o God! bewaak den grond,
Waarop onze adem gaat,
De plek, waar onze wieg op stond
Waar eens ons graf op staat.
Wij smeeken van uw Vaderhand,
Met diep geroerde borst,
Behoud voor 't lieve Vaderland,
Voor Vaderland en Vorst.
Voor Vaderland en Vorst.

H. TOLLENS CZ.

De koning leev'!

De Koning leev'! de Koning leev',
Zoo klinken stem en snaren,
Dat God hem vreugde en voorspoed geev',
En menig tiental jaren!
Gezegend zij geen vorst als hij
Dat zingen en dat bidden wij!
Gezegend zij geen vorst als hij,
Dat zingen en dat bidden wij!

's Lands Vader leev', 's lands Moeder leev'!
Dat juichen hart en snaren,
Dat God hun vreugde en voorspoed geev',
En menig tiental jaren!
Onbreekbaar zij onze eendrachtsband!
Dat zingt en bidt het Vaderland.
Onbreekbaar zij onze eendrachtsband!
Dat zingt en bidt het Vaderland.

H. TOLLENS CZ.

Wilhelmuslied.

Ran - - plan - - plan!
 Daar kommen ze ân,
 De jongens van Jan de Witt!
 Een dap-pre schaar,
 Van zes-sen klaar,
 Man voor man, ran-plan-plan!
 Pas staan zij in 't ge-lid, of hoor!
 Daar schalt het door de dreef:
 O - - ran - - je leef!

M.A. BRANDTS BUYS.

[Wilhelmus van Nassouwen]

Wilhelmus van Nassouwen,
 Zoo zong ons voorgeslacht,
 Bij 't dondren der kartouwen
 Van Spanjes oorlogsmacht;
 En door 't Wilhelmus zingen
 Werd ieder man een held,
 Om Spanje te bedwingen,
 In zijn geducht geweld.

Naast God was hun vertrouwen,
In dien benauwden tijd,
Op Willem van Nassouwen,
Hun held in dezen strijd.
Te zingen van dien Zwijger,
Het hoofd der legerschaar,
Gaf moed aan elken krijger,
In 't allerbangst gevaar.

Wanneer Filips van Spanje
Ons Neêrland trapte op 't hart,
Was Willem van Oranje
Elks toevlucht in de smart.
Laat ons dan nooit vergeten,
Wat vader Willem deed,
Toen hij voor 't vrij geweten
Tot heil van Neêrland streed.

J.E. ANDRIESEN.

Volkslied.***Wij zijn kindren van ons land.***

Wij zijn kindren van ons land,
Vrije Batavieren!
Bloemen van den waterkant
Ons den hoed versieren.
't Water dreigt, maar krijgt ons niet
Achter onze dijken,
En de verste zeeplas ziet
Onze vlaggen prijken.

Dankbaar dienen we onzen God,
Eeren onzen koning;
Slechts op trouw aan 't hoogst gebod
Wachten wij belooning,
Helden zijn wij voor het recht;
Niet in 't oproer schreeuwen;
Aan de Oranjevaan gehecht,
Nederlandsche leeuwen.

D^r. N. BEETS.

Matrozenlied.

't Blij hoezee worde aangeheven,
 Davrend rolt het langs het strand,
 Goed en bloed en 't lieve leven,
 Wijden we aan het Vaderland;
 Laat het klinken langs de baren:
 Heil zij Vaderland en Vorst,
 Spat ons 't zeeschuim in de haren,
 Hollands hart gloeit in de borst;
 Dappre zonen van de zee,
 Zingt uw zangen onder 't varen,
 Alle braven zingen mee,
 Alle braven zingen mee.

Ja, aan de oevers van de Schelde
 Werde een dure tol gebracht,
 Gij Van Speyk deed Holland gelden,
 Trots een schand'lijke overmacht;
 Heerlijk deed de kreet zich hooren:
 'Liever aan den dood ten buit,
 Dan, èn vlag, èn eer verloren!
 En hij stak den brand in 't kruit.
 Dappre zonen van de zee,
 Is ons ook dit lot beschoren,
 Alle braven sterven mee.
 Alle braven sterven mee.

J.E. ANDRIESEN.

Volkslied.

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neêrlands dierb'ren grond.
Ontworsteld aan de slavernij,
Zijn wij door eendracht groot en vrij;
Hier duldt de grond geen dwing'landij,
Waar vrijheid eenwen stond.
Waar vrijheid eenwen stond.

Hoe dierbaar is ons 't Vaderland,
Der helden bakermat,
Der kunsten wieg, 't gezegend strand,
Waar 't heilig recht zijn zetel plant,
En deugd, met een fluweelen band,
Den Vorst en 't Volk omvat.
Den Vorst en 't Volk omvat.

O, paren we aan dien heldenmoed
Der Vad'ren zuivre deugd!
Elk zie hoe Koning Willem doet,
En volg' de Vorsten uit dat bloed,
Zoo blink' die deugd met nieuwen gloed,
En sier' 's Lands wakk're jeugd.
En sier' 's Lands wakk're jeugd.

Zoo leven we altijd vrij en blij,
Op Neêrlands dierb'ren grond;
Door trouw aan eigen wetten vrij,
Praalt Neêrland in der volkren rij,
En 't Vaderland blijft groot en vrij,
Tot 's werelds avondstond.
Tot 's werelds avondstond.

M^r. J. BRAND.

Volkslied.***O God! verlaat mijn Neêrland niet!***

O Nederland! 'k breng U mijn hulde,
 U, land van vrijheid en van kracht!
 Ik wijd aan U mijn leven;
 En 't doel van al mijn streven,
 Hel is uw eer, uw heil, uw macht;
 O, heerlijk Nederland! o gij mijn land!
 Wat van Gods hand mijn hart begeert
 Zegt U mijn lied: o God! o God!
 Verlaat mijn Neêrland niet! o God!
 O God! verlaat mijn Neêrland niet!
 Verlaat mijn Neêrland niet!
 O God, o God! verlaat mijn Neêrland niet!
 O God, o God! verlaat mijn Neêrland niet!

Waar ooit in 't strijdperk met den vijand
 Gevloeid heeft Neêrlands dierbaar bloed,
 Was 't woord van hen die vielen
 Om d' andren te bezielen:
 Op! broeders! Op, staat pal! Met moed
 Gestreên voor 't Vaderland!
 En 't zij gij leeft, hetzij gij sneeft,
 Vergeet het niet, ons laatste lied: o God! o God! enz.

Toen Spanj' om Neêrland te verdrukken,
Den wreedden Alba herwaarts zond,
Hielp niets Oranjes streven,
Hij kon geen uitkomst geven,
Verwd' Egmonds bloed den dierbren grond,
Den grond van Nederland!
Maar van 't schavot - steeg op tot God
Hetzelfde lied, zijn laatste lied: o God! o God, enz.

J. HOEK.

De Nederlandsche vlag.

Ziet gij dat dundoek wappren,
 Met drierleië baan?
 Dat is de vlag der dappren,
 't Is Hollands leeuwenvaan.
 't Is Hollands leeuwenvaan.
 Zij waait van onze transen,
 Doorvliegt den wereldvloed,
 Omsierd met lauwerkransen,
 Omstraald met zonnegloed!
 Omsierd met lauwerkransen,
 Omstraald met zonnegloed.

Waar is in Zuid of Noorden,
 Een streek, die haar niet kent?
 Op Nova-Zembla's boorden
 Woei zij op Heemskerks tent;
 Woei zij op Heemskerks tent;
 Door Tasman heengedragen
 Naar 's aardrijks Zuider-as,
 Deed zij een wereld dagen
 Uit d' onbezeilden plas.
 Deed zij een wereld dagen
 Uit d' onbezeilden plas.

O moog' zij eeuwig wappren,
En op, en langs heel de aard,
Beschut door Neêrlands dappren,
En door Oranjes zwaard!
En door Oranjes zwaard!
Den vrienden breng' zij zegen!
En zij der zwakken weer,
Maar streev' den vijand tegen,
En vell' den trotschaard neer.
Maar streev' den vijand tegen,
En vell' den trotschaard neer.

M^r. A. BOXMAN.

Vlaggelied.

Gij schitterende kleuren van Nederlands vlag,
Wat wappert gij fier langs den vloed;
Hoe klopt ons het harte van vreugd en ontzag,
Wanneer het uw banen begroet:
Ontplooï u, waai uit nu van stengen en stag,
Gij blijft ons het teeken, o heilige Vlag!
Van trouw en van vroomheid, van vroomheid en moed.
Van trouw en van vroomheid en moed.

Of is niet dat Blauw in zijn smetlooze pracht
Der trouw onzer Vadren gewijd?
Of tuigt niet dat Rood van hun manlijke kracht
En moed.... in zoo menigen strijd?
Of wijst niet die Blankheid, zoo rein en zoo zacht,
Op vroomheid, die zegen van Gode verwacht?
Den zegen, die éénig, die éénig gedijt.
Den zegen, die eenig gedijt.

Waai uit dan, o Vlag! en vertolk onze beê,
Om trouw, en om vroomheid en moed!
De wereld ontzie U op golven en reê.....
Doch - dááldet Gij ooit op den vloed,
Wij heffen uw Wit uit de schuimende zee,
En voeren naar 't Blauw van den hemel U meê -
Al kleurt zich uw Rood met ons kostbaarste bloed.
Al kleurt zich uw Rood met ons bloed.

D^r. J. P HEIJE.

Zilvervloot.

Heb je van de Zilveren Vloot wel gehoord,
 De Zilveren Vloot van Spanje?
 Die had er veel Spaansche matten aan boord
 En appeltjes van Oranje;
 Piet-Hein, Piet-Hein,
 Piet-Hein zijn naam is klein,
 Zijn daden waren groot,
 Zijn daden waren groot,
 Die heeft gewonnen de Zilveren Vloot.
 Die heeft gewonnen de Zilveren Vloot.

Zeï toen niet Piet-Hein, met een alwaêrig woord:
 'Wel, jongentjes van Oranje,
 Kom klim reis aan dit en dat Spaansche boord
 En rol me die mat van Spanje!
 Piet-Hein, Piet-Hein,
 enz.

Klommen niet de jongens als katten in 't want
 En vochten ze niet als leeuwen?
 Ze sloegen de Spanjaers wel duchtig te schand,
 Tot in Spanje klonk hun schreeuwen,
 Piet-Hein, Piet-Hein.
 enz.

Kwam er nu nog eenmaal zoo'n Zilveren Vloot,
Zeg, zou jelui nòg zoo kloppen?
Of zoudt gij u veilig en buiten schoot
Maar stil in je hangmat stoppen?
'Wel, Hollandsch bloed,
Dat bloed heeft nog wel moed!
Al zijn we niet zoo groot,
Al zijn we niet zoo groot,
We zouèn nòg winnen een Zilveren Vloot!
We zouèn nòg winnen een Zilveren Vloot.

D^f. J.P. HEIJE.

Het anker.

Het anker op, en lós de touwen
En dan een luid, een luid hozee!
Wij gaan de wijde zee bebouwen,
Wees gegroet, wees gegroet, gij veil'ge reê!
Wees gegroet gij veil'ge reê.
Hooft gij het buldren der kanonnen?
Het is een groet aan 't Vaderland;
Hoezee de mutsen in de hand!
Met moed den verren tocht begonnen;
Het zeegat uit met moed
En naar het ruime sop,
In top! In top!
De wimpel op, en alle zeilen, zeilen los.

Vooruit! Het schip is onze woning,
Wij leven daar zoo frank en vrij,
Op zee, de kommandant is koning,
En matrozen, en matrozen zijn volk zijn wij.
En matrozen zijn volk zijn wij.

Wij willen Neêrlands eer bewaren
In oorlog, en in vrede en rust;
Daarom wij hooren op de kust
Niet t'huis, maar op de wijde baren;
Geen twist of mouterij,
Voor 't heil der maatschappij
Gaan wij, gaan wij,
Oud-Neêrlands vlag, oud-Neêrlands vlag vertoonen op zee.

V. MALLINCKRODT.

Naar zee.

Ferme jongens, wakkre knapen,
Foei, hoe suffend staat gij daar!
Zijt gij dan niet welgeschapen,
Zijt ge niet van zessen klaar?
Schaam je, jongens! en ga mee
Naar de zee, naar de zee!
Schaam je, jongens! en ga mee
Naar de zee, naar de zee!

Dat's een leven van plèzieren,
Dat's een leven van stavast,
Zoo de wereld rond te zwieren
In het topje van de mast;
Thuis te zijn op iedre reê
Kom, ga meê naar de zee!
Thuis te zijn op iedre reê...
Kom, ga meê, naar de zee!

Laat ze pruilen, laat ze druilen,
Laat ze schuilen aan het strand;
Loop Jan-Salie op zijn muilen,
Jan-Couragie kiest het want:
Holla, Bootsman! alles ree?
Wij gaan meê naar de zee!
Holla, Bootsman! alles ree?
Wij gaan meê naar de zee.

D^r. J.P. HEIJE.

Het afscheid.

Toen ik voor de eerste maal ging varen,
En van mijn moeder afscheid nam,
Ik zal het nooit! neen nooit! vergeten,
Hoe mij toen 't vocht in de oogen kwam;
En hoe zij mij, die lieve moeder!
Al weenend in haar armen sloot.
Ik zal het nooit! neen nooit! vergeten,
Al is zij nu al jaren dood.

Al snikkend sprak zij bij het scheiden:
O! blijf toch altijd flink en goed!
Word nooit losbandig, beste jongen!
O! blijf in 't diepst van uw gemoed
God en Zijn heilgen wil vereeren.
Zoek nooit in kwaad of zonde uw eer,
En kom van al die verre streken
Steeds als: 'Mijn jongen' tot mij weer.

Dat woord het klinkt mij nog in d' ooren,
Als 'k in de stilte van den nacht
Aan haar gedenk, die mij zoo liefhad,
Met zooveel zorg heeft groot gebracht;
In menige ure van verzuchting
Was 't mij of ik mijn moeder zag,
Alsof ik weer haar stem mocht hooren,
Als op den eersten afscheids-dag.

V. MALLINCKRODT.

Janmaat.

Te voet is goed, te voet is goed, { wordt na elk couplet herhaald.

Te paard is beter, te paard is beter, { wordt na elk couplet herhaald.

Maar wat een Nederlandschen gast het beste past, { wordt na elk couplet herhaald.

Maar wat een Nederlandschen gast het beste past, { wordt na elk couplet herhaald.

Is in den mast, is in den mast. { wordt na elk couplet herhaald.

Schat van Oost en Wester-strand

Janmaat haalt ze zonder rusten:

Ziet dien fiere rappen kwant

Goudmijn voor het Vaderland,

Levend bolwerk onzer kusten,

Neêrlands steun en roem is hij,

Te oorlog of te koopvaardij.

Hoe de stormwind buldren mag,

Hoe de kogels moordend gieren,

Neêrlands fiere driekleur vlag

Laat hij wappren van den stag,

Laat hij van de gaffel zwieren;

En hij wankelt, zwicht noch wijkt,

Zoo de dood de vlag niet strijkt.

Blijft zoo flink van lijf en ziel,
Janmaats Hollanders of Zeeuwen,
Denkt om beste vaâr Michiel,
Aan den wal en op de kiel,
Bidt als lamren, vecht als leeuwen;
Hart van goud en arm van staal!
'k Groet je nog als admiraal.

D^r. J.P. HEIJE.

Wie gaat er mee?

Wie gaat er mee? Wie gaat er mee?
De wijde wereld kijken?
Het is gezond en frisch op zee
Één man, die eet daar wel voor twee.
Zeg! zou je dat niet lijken?
Zeg! zou je dat niet lijken?

Hier! flinke kerels van stavast!
Geloof me, 't is waarachtig,
't Is daar zoo kwaad niet bij den mast,
Je ziet meer dan in moeders kast,
Je wordt wel ééns zoo krachtig
Je wordt wel ééns zoo krachtig.

Komt jongens! mee de wereld rond!
De wijde zee bevaren!
Niet ieder schip gaat naar den grond,
Gij vindt hier kost voor oog en mond
En geld! maar voor 't bewaren!
En geld! maar voor 't bewaren!

Komt, vaart wat onder d' oude vlag!
Oud-Neêrland's kloeke zonen!
De vlag, die eens de daden zag
Van een de Ruitcr, ja! die mag
Zich nog op zee wel toonen!
Zich nog op zee wel toonen!

V. MALLINCKRODT.

De kabels los.

De kabels los, de zeilen op,
Dat gaat er op een varen;
Al waren wij sinjeurs aan wal,
Ons hart lei in de baren:
Een Hollandsch kind, dat is bekend,
Die vindt in zee zijn element,
Joho, johoh! johoh, johoh!
Die vindt in zee zijn element!

En zijn wij zoo geen banjers meer
Als in verleden dagen,
Toen ieder voor Jan Compagnie
Een flikker had geslagen;
Toch zeilen wij op iedere zee
Zoo goed nog als de beste mee,
Joho, johoh! johoh, johoh!
Zoo goed nog als de beste mee!

Hoezee dan, jongens: in het want!
De handen uit de mouwen!
Laat Duitscher, Noor- of Engelschman
Niet klimmen in je touwen!
Dan kan je varen zonder peil,
Al blies de nikker in het zeil,
Joho, johoh! johoh, johoh!
Al blies de nikker in het zeil!

D^r. J.P. HEIJE.

Duc d'Alfs bril.

Heb je wel gehoord van den Briel en den Geus
 Nu driehonderd jaar geleden?
 Duc d'Alva had toen een bril op zijn neus
 Van bloedroode glazen gesneden.
 April, April,
 April doet wat hij wil;
 Maar Maart verschrikte 't Land
 Maar Maart verschrikte 't Land
 Met hangen en bangen, van iederen kant.
 Met hangen en bangen, van iedren kant.

Toen kwam voor den Briel met zijn schepen de Geus,
 En stapte maar kloek te lande,
 Hij rukte Duc d'Alf den bril van zijn neus
 En blindde den dwingland met schande.
 April, April,
 Kostte u, Duc d'Alf, dien bril;
 En 't klonk nu weer vol moed:
 En 't klonk nu weer vol moed:
 'Wij wagen voor vrijheid ons goed en ons bloed!'

'Wij wagen voor vrijheid ons goed en ons bloed!'

Deden dat de Vad'ren voor Driehonderd jaar,
Voor Driehonderd jaar geleden,
Zeg, zijt ge nu nog zoo kloek in gevaar,
Gij Geuzen van gisteren en heden?
April, April,
April, zoo God het wil,
Hergeeft nu heer en knecht
Hergeeft nu heer en knecht
Te strijden ten doode voor vrijheid en recht.
Te strijden ten doode voor vrijheid en recht.

D^r. J.P. HEIJE.

Als ik de lage kust, enz.

Als ik de lage kust zie blauwen
Van 't oude, goede Nederland,
Of door de duisternis de vuren
Weer schittren zie aan Hollands strand,
Dan voel ik, hoe na 't lange zwerven,
Het hart die streken nog bemint,
Waar eens mijn ouders zich verheugden
Bij 't wiegje van hun jonge kind.

Dan voel, ik, hoe ik voor de rechten
Van 't oude, goede Vaderland
Mijn goed en bloed zou kunnen offren,
En strijden kan met hart en hand.
Bij 't zien van Hollands gele duinen
Zwelt mij de vrije zeemansborst,
En ik voel, dat ik zou kunnen sterven
Voor 't recht van Vaderland en Vorst.

V. MALLINCKRODT.

Het vertrek.

Het uur van ons vertrek is daar, hoezee!
 Ons vaartuig is al kant en klaar, hoezee!
 Ja de ankers worden opgelicht,
 En ieder roept met blij gezicht,
 Naar zee, naar zee, naar zee,
 Naar zee, naar zee, naar zee.

Men hijscht de zeilen frisch in top, ha, ha!
 Wij hebben vlag en wimpel op, ha, ha!
 Ik doe mijn plicht met al mijn maats,
 Want ieder weet zijn zaak en plaats,
 Ha, ha! ha, ha! ha, ha!
 Ha, ha! ha, ha! ha, ha!

Verdord, dit is een uitgaansdag, ja, ja!
 Waarop men vroolijk wezen mag, ja, ja!
 Want Neêrlands oude Koopvaardij
 Is weer langs alle zeeën vrij,
 Ja, Ja! ja, ja! ja, ja!
 Ja, ja! ja, ja! ja, ja!

MARIUS A. BRANDTS BUYS.

Te land en ter zee.

Van mannen in oorlog, van mannen in vreê,
 Oud Holland! daar moog je van spreken,
 En riep je te land, of riep je ter zee,
 Ze bleven niet in gebreken!
 Zij bleven niet in gebreken!
 Dezelfde hand
 Greep fiksich genoeg
 Het zwaard, den roerpen, en den ploeg
 Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland;
 Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland.

Wat suf je, jong Neêrland, wat sluimer je dan?
 Waarachtig, 't is zonde, 't is schande:
 Net of je geen tien haast meer tellen kan
 Te water en ook te lande,
 Te water en ook te lande!
 Kom, sla uw hand,
 En fiksich genoeg
 Om zwaard, om roerpen en om ploeg.
 Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland;
 Tot heil van 't lieve vaderland, van 't lieve vaderland!

D^r. J.P. HEIJE.

Een liedje van koppestok.

In naam van Oranje, doe open de poort,
De Watergeus ligt aan den wal;
De vlootvoogd der Geuzen, hij maakt geen akkoord,
Hij vordert den Briel of - uw val.
Dit is het bevel van Lumey, - op mijn eer,
En burgers hier baat nu geen tegenstand meer,
De watergeus komt om den Briel,
De watergeus komt om den Briel.

De vloot is met vijfduizend koppen bemand,
De mannen zijn kloek en vol vuur,
Een oogenblik nog en zij stappen aan land,
Zij wachten bericht binnen 't uur:
Gij moogt dus niet dralen, doe open de poort,
Dan nemen de Geuzen terstond zonder moord
Bezit van de vesting den Briel,
Bezit van de vesting den Briel.

A.J. SCHOOLEMAN.

In de haven.

Een scheepjen in de haven landt
Hojo, hojo! hojo, hojo!
Gevuld met specerijen;
Hojo, hojo! hojo, hojo!
En menig flinke, jonge kwant,
Met buidels, vol tot aan den rand,
En harten vol verblijden:
Hojo-jo, hojo-jo! hojo, hojo!

Wel geurig kruid, wel blanke munt,
Wat zult ge nu gaan dwalen;
't Is of ge nimmer einden kunt,
Zoo komt, van ieder hoek en punt,
Een ieder van u halen.

En als dan 't schip is leeggehaald,
Vindt koopman en vindt reeder
Zijn specerij met goud betaald:
Maar.... als uw zilver is verdwaald
Matroos.... wáár vindt ge 't weder?

Een beetje pret, na leed en last,
Wie zou het u misgunnen?
Maar.... niet de zeilen vol gebrast....
Ei! leg een reefje, waar het past:
Het zou eens stormen kunnen!

D^r. J.P. HEIJE.

Schipperslied.

Ons bodemtje dobbert en stevent door 't nat,
Der schuimende en hobblige zee;
Zeer ver achter ons liggen haven en stad,
Met vrienden en vrijsters, zoo innig geschat,
Zij staarden ons na van de reê,
En riepen: 'geluk in het varen,'
'Keer spoedig terug uit de baren,'
'En breng het geluk met u mee!'

Kom, Bootsman! wij hijschen de zeilen in top,
De wind is ons gunstig en goed;
Te spoediger klieven wij 't bruischende sop,
En blaast ze de doeken en fokken vol op,
Dat geeft ons weer adem en moed;
Dan keeren wij zonder gevaren
Terug uit de schuimende baren
Door 't hoezee! bij den aankomst begroet.

Mijn vader was zeeman, en ik ben het ook
Van jongs af aan ben ik aan boord;
Ons voedsel is erwten, spek, boonen en look,
Ik klauter, kalfaat, en ik zing, en ik rook,
Zoo slijten wij 't leventje voort,
Gezweept of gewiegd door de baren,
Bij kalmte en in bange gevaren;
Wij zijn om ons lot niet gestoord.

J.TH. VAN RIJSWIJCK.

M.A. BRANDTS BUYS.

De Ruyter's list.

Wie kent er den held onzes vaderlands niet,
De Ruyter zoo groot in den strijd;
Wie zingt er niet gaarne dien zeeheld een lied,
Wiens leven zijn land was gewijd!
Die nog door beleid zijnen vijand verwon
Waar dapperheid niets tegen overmacht kon.

Eens zeilt hij, ter koopvaart, het zeegat weer uit,
Toen jong nog en weinig bekend,
Als eensklaps een kaper, begeerig naar buit
Zich opdoet en 't schip naar hem wendt;
Vergeefs poogt de Ruyter zijn aanval t'ontvliên
En voelt zich te zwak om hem weerstand te biên.

Daar peinst hij, voor lading en manschap bevreesd
En slijpt zich het brein op een list,
Gelijk er geen vóór hem bedacht is geweest
En die ook haar doelwit niet mist.
Men brengt ras een menigte boter bijeen
En smeert ze overal langs de scheepsboorden heen.

Daar komt nu de kaper, begeerig naar buit,
En entert de weerlooze kiel;
Maar geen die er optrad, of gleed onderuit,
Of waggelde tuimlend en viel:
En, wie er ook naakte, geen buit nam hij mee,
Maar stortte op het vaartuig of ruglings in zee.

Nu was onze kaper, hoe sterk, overmand,
De Ruiters ontkwam het gevaar;
Bracht lading, en manschap behouden aan land,
Toen juichte de vroolijke schaar:
'Lang leve de Ruyter, ten kamp steeds bereid;
Zoo groot door zijn moed en kloekzinnig beleid!'

GLASER.

Matrozenlied.

Hebje niet gehoord van de Hollandsche matrozen,
Wil je dan met mijn liedje verpozen;
Wij zijn jongens zoo vlug en zoo gauw als een aal,
Niet dik in de centen en de beurs wel wat schraal,
Maar open en rond en flink bij de hand,
En trouw aan den Koning en het Vaderland.

Als wij aan den wal gaan passagieren,
Dan weten wij ons wel wat op te sieren;
Wij gedragen ons altijd zooals het behoort,
En hebben bij de meisjes het hoogste woord,
Heel netjes gekleed naar matrozentrant
Met de uniform van het Vaderland.

Een blauw lakensch baaitje met ankerknoopen,
Een hemd, op de borst zooveel mogelijk open,
Een blauwe kraag, en een losse das,
Een glimmende schoen of hij staat in de was,
Een hoed met een lint en een' breeden rand
Met den naam der Marine van het Vaderland.

Een broek op de heupen met wijde pijpen,
Een mes met een riem, dat wij dagelijks slijpen,
Een sok om de voet zoo wit als de sneeuw,
De baard, en het haar als de manen van een leeuw,
Zoo zijn wij in de haven van ons Land,
En vroolijk in de dienst van ons Vaderland.

Aan boord van het schip in de bezigheden,
Dan moeten wij ons weer anders kleeden,
Dan dragen wij bij nacht in het koude klimaat
Een blauwbaaien hemd van het Leidsch fabrikaat,
Een muts op het hoofd met een blauwen rand
Met de kleuren van den Koning en het Vaderland.

Zoo lang als wij zijn in de koude streken,
Dan slapen wij in een kooi met een wollen deken,
Dit duurt dan soms wel wat al te kort,
Want als de reveille geblazen wordt,
Dan trekt ons dat schom'lend ledekant
Nog sterker dan de Koning en het Vaderland.

Eer wij bekwame matrozen waren
Hebben we eerst een tijd lang mee moeten varen,
Want als baar aan boord staan je handen verkeerd,
En eer je dan alles daar hebt geleerd,
Dan voel je soms wel eens een losse hand,
Die les geeft in de dienst van het Vaderland.

Als je den naam van matroos wilt behouën,
Dan moet je bekend zijn met alle touwen,
Dan sta je aan het roer, dan weer aan het lood,
Dan zit je omlaag en dan weer op de kloot,
Zoo vlug, en rap als een aap in het want,
Nog vlugger dan de Koning in het Vaderland.

Je moet op de nok de steekbout kunnen leggen,
Trossen kunnen steken op ankers en dreggen;
Bekwaam met de naald als het zeil is gescheurd,
De marlpriem en 't vet gebruik je op zijn beurt;
Roeien als de giek van den Oude wordt bemand,
Als dat er de Koning van watertandt.

Dan moet je nog dit voor een wet beschouwen,
Om 't schip van onder tot boven schoon te houën;
Men hoort alle dagen van voren af an,
Schrobben, schuren, poetsen zoo hard als 't maar kan
Tweemaal in de week met water en met zand,
Zooals men het slechts kan in ons waterland.

Dan moeten wij ook nog met 't kanon exerceeren,
En als soldaat met het geweer manoeuvreeren;
Met sabel en bijl, met pistool en piek
Moet je ook wezen handig en quick,
Opdat de vijand je niet overmant,
Die loert op den Koning en het Vaderland.

Maar eer wij al die zaken weten,
Dan heb je al wat spek en erwten gegeten,
Je bent ook bekend met de Hollandsche gort,
En als er dan oorlam geblazen wordt,
Dan bijt je hem af met een lossen tand,
Op 't welzijn van den Koning en het Vaderland.

Is er één onder ons die de boot af wil houën,
Of bij den dokter wil gaan om rozijntjes te kauwen,
Dan is hij bij zijn makkers gauw bekend,
Want wij hebben een puist aan zoo'n lammen vent;
Want een bootafhouder in onzen stand
Is onbruikbaar voor de dienst van het Vaderland.

Of is er ook een onbekwaam voor zijn zaken,
Dan weet hem de schipper wel handig te maken,
Want ofschoon juffrouw Driestring op pensioen wordt gesteld,
Zoo wordt het zoo'n luiaard wel ras verteld
Wat middel er is om te scherpen zijn verstand,
Om te werken tot voordeel van het Vaderland.

Maar zijn wij dan gaar in al die zaken,
Laat dan de vijand maar oorlog maken
Wij zijn jongens van Jan de Witt.
Alles in de puntjes vief en vol pit;
Wij ranselen er op in den ouden trant,
Tot roem van den Koning en het Vaderland.

Of wordt er somtijds van roovers gesproken,
Dan quick met de sloep van boord gestoken.
Wij zijn er in een kwartieruurs bij,
Betalen hun voor die afzetterij;
Want een roover en een dief die moordt en die brandt,
Is een pest voor den Koning en het Vaderland.

Maar hebt je u bij dit alles goed gehouën
Dan krijg je van den Koning, daar kun je op vertrouwen,
Zoo goed, zoo eerlijk, zoo rechtvaardig, en roijaal,
Op je borst het Vorstelijk eermetaal,
Dan komen wij, trotsch op onzen stand,
Weer terug in ons dierbaar Vaderland.

Of is je diensttijd dan weer verstreken,
Dan eens naar je familie gekeken,
En zijn die dan nog door den hemel gespaard,
En heb je dan nog van je duitjes bewaard,
Dan leef je een maand als een heer op het land,
Nog beter dan de Koning in het Vaderland

Maar is er dan weer ruimte in de beurs gekomen,
Dan wordt er maar weer opnieuw dienst genomen.
Als je af bent en oud, en niets meer kunt doen,
Dan geeft je de Koning een goed pensioen,
Met een brief van ontslag, met een wapen en een rand,
Uit dank voor de diensten aan het Vaderland.

J.O.H. ARNTZENIUS.

Mijn vaderland.

Mijn dierbaar vaderland,
Uw vrij en roemrijk strand
Verheft mijn zang!
U heeft Gods gunst behoed
In krijg en storm en vloed
Door trouw, beleid en moed.
God spare U lang.

Waai, driekleur, hoog en vrij,
Een wakkre heldenrij
Ontbreke u nooit!
Altijd zie de Oceaan
Één met de Oranjevaan
Uw onbesmette baan
In eer ontplooid.

Houd, Heer, ons Vaderland
Uw naam tot eer in stand,
Blijf Neêrlands God!

Doe vorst en landzaat, één
In dank- en smeekegebeên,
Uw rechte paân betreên
In 't wisslendst lot.

Zoo wone uw vrees en macht
Heer, tot in 't verst geslacht,
Op Neêrlands grond.
Steeds klink langs duin en strand
Door woud en lustwarand
Voor 't vrije Vaderland
Hun lied in 't rond.

C.S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

't Blijft Oranje.

Zou hier niet Oranje blijven,
Leus en keus van Nederland,
Waar der vaâdren krijgsbedrijven
Glorie zijn van stad en strand?
Ja, het blijft Oranje boven,
't Blijft Oranje, Oranje boven,
Zoolang wij in God gelooven
Wiens liefde eens Oranje ons schonk.

Waar een vorstenhuis moog vallen,
Of het hart zijns volks verliest,
Dierbaar blijft Oranje ons allen,
Leuze, die ons hart zich kiest.
Ja, het blijft Oranje boven,
't Blijft Oranje, Oranje boven,
Zoolang wij in God gelooven
Wiens liefde eens Oranje ons schonk.

Ons 'Wilhelmus van Nassouwen',
Zal ons strijdleus zijn en lied,
Waar aan 't hoofd van zijn getrouwen
Neêrlands volk Oranje ziet.
Ja, het blijft Oranje boven,
't Blijft Oranje, Oranje boven,
Zoolang wij in God gelooven
Wiens liefde eens Oranje ons schonk.

Machtig God, der vaâdren hoeder,
In het bangst van strijd en nood,
Maak Oranje, als hoofd en broeder,
Tot bij 't verst geslacht hier groot.
Ja, het blijft Oranje boven,
't Blijft Oranje, Oranje boven,
Zoolang wij in God gelooven
Wiens liefde eens Oranje ons schonk.

C.S. ADAMA VAN SCHELTEMA.